

Zdravíme pana
J. JIRKŮ
Connecticut

30 centů

TELEFONY:
(708) 749-1891
(708) 749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

(USPS 002670)

DENNÍ HLASAŤEL

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCVIII

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

Established 1891

ÚTERÝ 3. DUBNA 1990 - Čís. 24

TUESDAY, APRIL 3, 1990

Klíčová role pro Prahu?

Jonathan Kandall napsal v článku zveřejněném nedávno na první stránce The Wall Street Journal: "Tři měsíce po vedení pouličních protestů, jež vedly k protikomunistickému převratu v Československu, studenti přenesli revoluci na univerzitní půdu. Stovky učitelů přednášejících marxisticko-leninskou ideologii byly již vyhozeny."

Nějak se to hodí, že vláda prezidentta Václava Havla, který minulý měsíc navštívil Spojené státy, aby získal možné investory, by měla pověřit úkolem zajistit rozvoj turistiky a zemědělského i průmyslového podnikání u možných zahraničních společníků Franka Zappu, Američana českého původu. Pan Zappa, zpěvák a rocková hvězda ze studentského hnutí pozdních šedesátých let, zřejmě uchvátil představu nové generace radikálů zamýšlejících znovu zavést svobodné tržní hospodářství v této vysoce průmyslové zemi.

Československý ministr financí Václav Klaus, obdivovatel finanční hospodářské filozofie Milтона Friedmana, nedávno na schůzce národů COMECON prohlásil, že "... se musí (tyto národy) vrátit zpět k běžným pravidlům mezinárodního obchodování." A vskutku, pražská vláda podnikla začátkem března svůj první krok k zavedení tržního hospodářství a schválila návrhy zákonů, dovolujících soukromé podnikání a společné podnikání, otevřené zahraničnímu kapitálu.

Zákon o soukromém podnikání bude v sobě zahrnovat ústavní změny a zrušení doložek obsažených v prezidentských dekrettech, v zákonech o znárodnění a v jiných právních ustanoveních, které od roku 1945 vytvořily nesmlouvavě plánované hospodářství.

Československá letecká společnost si vybrala za svého finančního poradce Credit Suisse First Boston Ltd.. Tato společnost jí má pomoci nalézt partnery pro společné podnikání na zakupování letadel a stavbu nových letišť, jak uvedly tiskové zprávy. Podobně Škodovy závody, které jsou největším československým národním podnikem pro výrobu automobilů, se snaží spojit se se západním partnerem. Proslýchá se, že General Electric se zajímá o zakoupení 30 procent akcií. Západní společnosti jsou získávány také jako poradci. V lednu byla podepsána dohoda s firmou Renault, oddělení pro výrobu

Pokračování na str. 3

Výnosné obchody v zemích vých. Evropy

G. -RFE/m.

Po letech strnulosti a prísnej štátnej cenzúry, vznikli v krajinách východnej Európy v nových priaznivých podmienkach, po zrušení sa starého komunistického systému mnohé nové publikácie.

Západní tlačoví magnáti prejavili záujem o východoeurópsku tlač nového štýlu - a mnohí z jej predstaviteľ'ov zaiste radi uvítajú zahraničného partnera.

Mad'arsko, ktoré je medzi reformistickými krajinami východného bloku akýmsi testujúcim poľom hospodárskej politiky slobodného trhu, prítahuje na Západe najviac pozornosti.

"Je to niečo ako objavenie nafty v Texase", povedal Thomas Gyrfas z Mad'arska, ktorý sa

tiež zúčastnil na spomenutom parížskom stretnutí novinárov a vydavateľ'ov.

"V týchto dňoch", povedal, "vyjednávam s Robertom Maxwellom o kúpe 49 percentného podielu prvej súkromnej televíznej stanice NAPP v Mad'arsku.

"Ako povedal britský tlačový magnát československého pôvodu Robert Maxwell, nebol jediný, kto prejavil záujem. D'alší tlačový veľikán Silvio Berlusconi z Talianska sa tiež pokúša presadiť vo východnej Európe a 64 rôznych západných spoločností sa zaujíma o možnosť vytvorenia súkromných televíznych staníc v Mad'arsku samotnom. Na cesty do východnej Európy sa vydal aj d'alší britský tlačový magnát, v Austrálii narodený Rupert Mur-

Pokračování na str. 3

UVÁDÍME... princeznu Eugenií

Vévodkyně z Yorku, dřívější Sarah Ferguson, nese svou týden starou dceru z londýnské nemocnice Portland. Princezna Eugenie Viktorie Helena, druhé dítě vévody a vévodkyně, je šestá v královské linii následnosti.

Československo se připravuje na tržní hospodářství

K. K. -RFE/m.

Připravit celou novou právní konstrukci pro fungování tržního hospodářství je bezesporu gigantický úkol. Vláda národního porozumění se ho podjala a zjistila, že to bude mnohem větší dřina, než se na první pohled zdálo. Ono totiž bude nutné změnit celý právní řád; ne-li v každém jednotlivém případě přijetím nového zákona, tedy alespoň formou zásadní novelizace.

Nynější vláda se musí také vypořádat s problémem vlastní prozatímnosti. Nevyšla ze svobodných voleb a právě termínem svobodných voleb je její činnost omezena. Musí tedy vykouzlit nějakou střední cestu mezi nezbytností právních změn a nemožností předepsat budoucím vládám úplně všechno. Úkolem nynější vlády je, spolu s Federálním shromážděním připravit půdu pro tržní hospodářství. Definitivní právní rámec určí terpve svobodně zvolený

Pokrač. na str. 2

Film o 21. auguste

S. F. -RFE m.

Pred 10timi rokmi uviedla nezávislá britská televízna spoločnosť Granada zdramatizovanú rekonštrukciu sovietskej invázie. Dubčeka hral britský herec Julian Glover, ktorý navštívil spolu s ostatnými členmi pôvodného britského filmového štábu Alexandra Dubčeka v jeho dnešnej funkcii predsedu Federálneho zhromaždenia. Alexandr Dubček

a Julian Glover sa stretli v Bratislave spoločne sa dívali na film a spomínali. Spomínal hlavne Dubček.

Znova zdôraznil, že invázia zapôsobila ako veľký otras hlavne na neho osobne. Osudnou otázkou bolo pre vládu a komunistické vedenie v noci 21. augusta 1968 rozhodnutie či odporovať invázii, alebo nie. Dubček ospravedlňoval svoje rozhodnutie ne-

Pokračování na str. 7

parlament, na základě návrhů, předložených budoucí, regulérní vládou.

Věcně viděno je ovšem docela dobře možné už dnes novelizovat nebo zcela nově připravit řadu hospodářských zákonů. Fungování tržního hospodářství je dávno vyzkoušené a není důvodu se domnívat, že jeho právní rámec se bude zrovna v Československu nějak zásadně odlišovat od mezinárodního standartu. V řadě případů může už dnešní vláda předpokládat, že jí navrhovaná úprava bude bez dalšího použitelná dlouhodobě.

To je jistě důvod, proč k prvním zákonům z hospodářské oblasti, jejichž návrhy Čalfova vláda schválila a předložila Federálnímu shromáždění, patří zákon o individuálním podnikání fyzických osob a zákon o akciových společnostech. Oba měly být projednány a schváleny parlamentem ještě v březnu a vstoupit v platnost od 1. dubna.

Zákon o individuálním podnikání, neboli živnostenský zákon, bude upravovat základní podmínky svobodného, soukromého podnikání. Podle jeho ustanovení budou moci fyzické osoby podnikat v zásadě ve všech oblastech národního hospodářství - i v těch, které zvláštní předpisy dosud výslovně vyhradovaly pouze organizacím. Soukromým podnikatelům nebude moci stát stanovit žádné povinnosti ve státním plánu. To je sice správné a samozřejmé, ale pozor! Dokud nebude pracovat skutečné tržní hospodářství, dokud se zachovávají zbytky přidělového bilančního hospodaření, bude to také znamenat nedostatečný přístup soukromých podnikatelů k různým druhům hospodářských vstupů. Podnikatelé budou moci zaměstnávat neomezený počet pracovníků - a to znamená, že ve vládě se prosadila důslednost. Neuplatnily se hlasy, požadující nějaká omezení. S tím souvisí i oprávnění podnikatele nabývat za účelem podnikání majetek v neomezeném rozsahu. I tento paragraf dokazuje, že to vláda myslí doopravdy, což je důležitější než by se snad mohlo zdát. Soukromé podnikání, bez něhož je vzestup československé ekonomiky nemyslitelný, potřebuje totiž nejen právní předpisy, ale také pevnou víru, že to zítra nebude zas úplně jinak. Psychologie a důvěra v rámcové podmínky hrají v ekonomice mnohem větší úlohu, než se domnívají exaktní ekonomové.

Důležité je rovněž, že stát už nebude vydávat žádná povolení k podnikání, ale bude pouze registrovat podnikatele. Registrací vznikne automaticky oprávnění k podnikatelské činnosti. Samozřejmě, že budou muset být splněny určité podmínky, jako věk, kvalifikace či bezúhonnost, ale budou-li splněny, nebude moci živnostenský úřad registraci odmítnout. A toto právo podnikatele k registraci bude dokonce vymahatelné soudně.

Návrh zákona o akciových společnostech vychází z právní úpravy, platné v Německé spolkové republice, ale některé jeho prvky připomínají rakouský akciový zákon, který pochází ještě z monarchie a platil i v Československu do roku 1949. Akciový zákon má umožnit jednak přeměnu státních podniků v tržní hospodářské subjekty, jejichž akcie ovšem mohou zůstat vlastnictvím republiky, a jednak má umožnit vznik soukromých kapitálových společností. I v případě akciového zákona bude platit, že vznik akciové společnosti nebude vázán na státní povolení. Budou-li splněny všechny náležitosti, společnost vznikne registrací v podnikovém rejstříku.

Hospodářské zákony teď asi budou pršet jeden za druhým. Právní formy jsou však jedna věc a skutečné podnikání věc druhá. Aby se tržní hospodářství mohlo skutečně rozvinout, musí vzniknout kompletní právní stát. A v tomto směru čeká dnešní vládu i její budoucí následovnice ještě nesmírný kus práce.

PRAHA - Československo

Po týdnech bouřlivých debat a vzrůstajícího napětí mezi Čechy a Slováky nový československý parlament schválil nový název pro Československo: Československá federativní republika. Slováci při psaní nového jména republiky mohou rozdělit slovo 'Československá' a psát je 'Česko-slovenská'.

MOSKVA - Sovětský svaz

Nový parlament Estonské sovětské republiky vyhlásil na svém pátečním zasedání 30. března, že nastupuje cestu vedoucí k obnovení nezávislosti Estonské republiky a že začínají přípravy k přechodu k vlastní státnosti. V proklamaci se říká, že estonský parlament popírá zákonnost státní sovětské moci v Estonsku od doby, kdy byl v této baltské republice zřízen sovětský vládní systém. K plné nezávislosti se bude postupovat krok za krokem, aby bylo zabráněno takovému typu konfrontace s Moskvou, jakému musí čelit Litva. Přechodné období může trvat až jeden rok. Parlament zároveň ujistil všechny obyvatele republiky, že jejich zákonná práva budou zachována i po dobu prozatímní estonské vlády. Pro zřízení nezávislého estonského státu hlasovalo 73 členů parlamentu z celkového počtu 105 poslanců. 29 poslanců hlasování bojkotovalo, zastupující obyvatelstvo ruské i jiné neestonské národnosti. Další tři poslanci se zdrželi hlasování. Novým prezidentem byl zvolen Arnold Ruutel, který pak před novináři vyslovil přesvědčení, že brzo dojde k jednáním o nezávislosti Estonska s představitelům centrální sovětské vlády v Moskvě. Na dalším zasedání bude v parlamentu předložen návrh formálně potvrzující nezávislost Estonska a zároveň odsuzující jakýkoliv pokus Kremlu použít moci k donucení republiky k návratu zpět do svazku sovětských socialistických republik.

***

V pátek 30. března došly do Moskvy zprávy o chystané stávce olejářských dělníků v západosibiřských olejářských polích v blízkosti města Tjumen. Dělníci požadují především zlepšení životních podmínek, protože asi 150.000 pracujících a jejich rodin z celkového počtu 700.000 pracujících v oblasti žije v dřevěných chatkách a nemá přístup ke kvalitním potravinám. Stávka měla započít minulou neděli, ale byla po intervenci ministerského předsedy Nikolaje Ryzkova odložena o týden. V této olejářské oblasti se těží 65 procent veškerého surového oleje v Sovětském svazu.

***

Úřední tisková kancelář TASS přinesla zase zprávy o dalších nových etnických sporech v Arménii a Azerbajdžánu. Mezi Azerbajdžánci a vojsky sovětského ministerstva vnitra došlo k prudkým bitkám. Svého postavení byl zbaven vojenský velitel, který měl za úkol zajistit pořádek v Baku, hlavním městě Azerbajdžánu. Situace se vyhroutil tak dalece, že generálplukovník Juri Šatalin, který velí všem vojenským jednotkám přiděleným k ministerstvu vnitra, přesunul svůj štáb do oblasti.

VILNO - Litva

Ve čtvrtek 29. března oznámilo vrchní sovětské vojenské velení amnestii pro všechny litevské dezertéry ze sovětské armády, když se vrátí dobrovolně ke svým jednotkám. Litevský prezident Vytautas Landsbergis se k této nabídce sovětského ministerstva obrany vyslovil pesimisticky, když řekl, že takovému slibu moc nevěří, jelikož zná případy, kdy lhalo vysoce postavení vojenští činitelé. Landsbergis pak v pátek 30. března na tiskové konferenci, prohlásil, že apeloval přímo na americký kongres a na další západní vládní tělesa, aby uznala formálně deklaraci o litevské nezávislosti. Do Vilna přijel generál sovětského ministerstva vnitra Vladimir Maximov, který dohlížel na sbírání zbraní od obyvatelstva. Moskva rovněž zbavila moci úřadujícího litevského státního prokurátora Arturase Paulauskase, který odmítl splnit moskevský příkaz k odebrání zbraní občanům. Sovětský prezident Michail Gorbačov ve svém dosud nejostřejším varování vyzval v sobotu 31. března litevský parlament i litevský lid, aby byl zrušen dekret o nezávislosti země a aby o státnosti Litvy se jednalo v rámci sovětské ústavy. Gorbačov nazval vyhlášení o nezávislosti ilegálním a obvinil současnou litevskou vládu z otevřeného stavění se proti a urážení celého Sovětského svazu. Litevský prezident Landsbergis v prohlášení nazval Gorbačovovy poznámky přespříliš ostré a nevráživé. Ve stejný den sovětské jednotky okupovaly redakci a tiskárnu hlavních novin ve Vilnu. Snahy Litevců o nezávislost své země podpořila větší shromáždění na Ukrajině a v další sovětské republice v Gruzínsku. I v Moskvě demonstrovalo kolem 750 lidí za samostatnost Litvy. Účastníci nesli nápisy jako 'Ruce pryč od Litvy' a 'Pryč s rudým fašismem'.

MELBOURNE - Austrálie

Podle nejposlednějších volebních výsledků se zdá, že ve volbách zvítězila opět strana práce ministerského předsedy Boba Hawkeho, která ale bude mít v parlamentu většinu pouhých 4 křesel. Očekává se, že opoziční konzervativní liberálně-národní koalice se stočí více doprava.

Pokračování na straně 3

				Czechoslovak Daily Herald							
Established 1891 The Denní Hlasatel											
6426 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402											
Tel.: (708) 749-1891 and 749-1898											
Second class postage paid at Berwyn, Ill.											
Published Tuesdays,				Thursdays and Sundays, except holidays							
SUBSCRIPTION PRICES (Ceny předplatného):											
				KANADA: in U. S. dollars							
DAILY and SUNDAYS (Denní a nedělní)		SUNDAYS ONLY (nedělní pouze)		DAILY and SUNDAYS (Denní a nedělní)		SUNDAY ONLY (nedělní pouze)					
3 months 22.00 dol.		12.00 dol.		3 months 28.00 dol.		14.00					
6 months 40.00 dol.		22.00 dol.		6 months 50.00 dol.		25.00					
12 months 78.00 dol.		40.00 dol.		12 months 95.00 dol.		45.00					
Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zasláné články. Zasláné rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme 1.00 dolar.				OVERSEAS: in U. S. dollars							
				3 months 32.00		18.00					
				6 months 60.00		30.00					
				12 months 115.00		55.00					

TEGUCIGALPA - Honduras

Levicová skupina Morazanista Patriotic Front v Hondurasu prepadla ze zálohy v blízkosti hlavního města Hondurasu autobus vezoucí americké vojáky. Sedm příslušníků letectva bylo zraněno, dva z nich těžce. Morazonistická vlastenecká fronta je vojenskou složkou honduraské komunistické strany. K útoku došlo při závěru manévru.

LONDÝN - Velká Británie

V sobotu 31. března se střetlo asi 3000 demonstrantů v srdci Londýna s policií. Střetnutí trvalo více než 7 hodin a nejméně 350 lidí bylo zatčeno. V soubojích bylo zraněno 58 policistů a nejméně 75 civilistů. Pouliční protesty byly vyvolány vyhlášením nové daně ministerskou předsedkyní Margaret Thatcherovou. Demonstrace proti zavedení daně z hlavy započaly zcela mírumilovně za účasti 40.000 lidí. K násilnostem došlo, když se část protestujících snažila dostat i do Downing Street, kde se nachází oficiální rezidence ministerské předsedkyně.

JOHANNESBURG - Jihoafrická republika

Jihoafrický prezident F. W. de Klerk ohlásil, že se setká s vůdci šesti kmenových území s vlastní samosprávou ještě před plánovanou schůzkou s delegací Afrického národního kongresu, k níž má dojít 11. dubna. Má jít o informační schůzku, na které de Klerk podá vysvětlení o postupu procesu vyjednávání a o s tím spojených záležitostech. V důsledku pokračujících nepokojů především v provincii Natal, prezident oznámil, že tyto nepokoje ohrožují stabilitu země a že vláda použije moc k obnovení pořádku. Jihoafrická vláda ale také propustila na svobodu dalších sedm černošských nacionalistů, mezi nimiž je též synovec vedoucího ANC Waltera Sisulu.

***

Bojovníci kmene Zulu podporující černošskou frakci v provincii Natal se střetli za použití střelných zbraní a nožů s následovníky vůdce Zulů Buthelezim, který vede stranu Inthaka Tato strana dává přednost zřízení státu Zulu v Natalu, kdežto frakce podporující Spojenou demokratickou frontu, kterou podpírá Africký národní kongres, dává přednost sjednocené Jihoafrické republice pod demokratickou vládou většiny. V soubojích zahynulo nejméně 40 osob a tisíce lidí opustily své vesnice. Africký národní kongres přemluvil Nelsona Mandelu, aby zrušil své chystané veřejné shromáždění v oblasti.

WASHINGTON - Spojené státy

Prezident Bush zaslal osobní dopis sovětskému prezidentovi Michailu Gorbačovovi v pátek 30. března, v němž se vyslovil pro podporu sebeurčení Litvy a neléhal, aby se našlo mírové řešení vzniklé krize. Bush řekl novinářům, že chce, aby Gorbačovovi bylo jasno, že Spojené státy nemají v úmyslu dělat věci těžší ani pro Litvu, ani pro Sovětský svaz, ani pro nikoho jiného.

***

Pentagon ohlásil 30. března, že nebude nadále vyžadovat schválení ministerstva obrany pro prodej širokého výběru komerčního zboží s vysokou technologií do Sovětského svazu a do zemí východní Evropy, aby tak bylo zajištěno, že této technologie nemůže být využito pro vojenské účely. Jedinou vládní autoritou pro schválení vývozu třeba lékařského zařízení, elektronických počítačů, bude ministerstvo zahraničního obchodu. Pentagon bude pokračovat jen v přehlížení žádostí o vývoz takové technologie, který v sobě skrývá nebezpečí pro použití ve vojenských zařízeních.

***

Bushova administrativa začala veřejně vyjadřovat znepokojení nad zprávami, že Číňané mají v úmyslu vyvézt do Iránu rakety s krátkou dráhou letu, ale schopné nést chemické hlavice. Určitý počet těchto raket byl převezen z Beijingu do přístavu Tianjin. Činitelé Bílého domu i státního departmentu odmítli sice veřejně potvrdit zprávu, že bylo uzavřeno obchodní ujednání mezi Čínou a Iránem, ale uvedli, že Spojené státy budou žádat od čínské komunistické vlády vysvětlení.

ZAJÍMAVOSTI ZE SVĚTA

Hotel de l'Univers ve starobylém městě Tours ve Francii se honosí tím, že hostil ve svých zdech řadu lidí zvučných jmen, jak o tom svědčí jejich 'livre d'Or' (Zlatá kniha), kterou vám na požádání ukážou. Jsou mezi nimi: princ Bonaparte, král Alfons XIII., Cecile Sorel, Rudyard Kipling, Thomas Alva Edison, Abel Gance, Edmond Rostand, Ernest Hemingway, Stanley Baldwin, princ Youssouppoff (pozor na jazyk, please), Peter Townsend, herec Fernandel, John D. Rockefeller, Hassan II., Winston Churchill, Anatole France.

(RH)

doch a nepochybně sa bude tiež usilovať o nadviazania kontaktov a hlavne kontraktov. Vedúci pracovník londýnských The Times, Michael Hoy, ktoré Murdoch vlastní, oznámil, že jeho skupina sa doteraz podiela 50 percentami na dvoch populárnych maďarských časopisoch. "V týchto krajinách je ohromný otvorený trh, príležitosti sú obrovské, práve tak ako riziko", povedal Hoy, "avšak spolu s trhovou ekonomikou porastú aj noviny, na ktorých sme zainteresovaný." A dodal, že strach z rizika, ktorý vycítil medzi delegátmi západných tlačových monopolov je neopodstatnený.

Novinári z východných krajín sa svorne zhodli na tom, že nedostatočný tréning a nedostatok zdrojov sú hlavnými príčinami problémov a potrebovali by rýchlu pomoc. Joint ventures sa im zdajú najlepším riešením. Vedúci redaktor poľského týždenníka Solidarność, Wojciech

Gielzynski sa napríklad tiež obzerá po partneroch z radov západných novín.

Niektorí z nich prejavili však na parížskom stretnutí názor, že by veľmi neradi stratili svoju ťažko nadobudnutú slobodu. Jurgen Weiss, vedúci redaktor východonemeckých novín 'My' z Lipska, povedal, že ľudia po rokoch čítania štátom ovládanej tlače, dávajú prednosť tlačí, ktorá bude úplne nezávislá.

A Auca Munteanu, šéfredaktor rumunského, dva mesiace starého časopisu Slobodná mládež povedal: "Iba teraz sme sa zbavili komunistickej nadvlády. Je tu reálne nebezpečenstvo kapitalizmu, ktorý by sa chcel presadiť a mnohí z nás si to neuvedomujú." Názory novinárov z východných krajín sa ako vidieť roznie. Nemení to však nič na fakte, že západní tlačoví baroni sa budú i naďalej usilovať o možnosti prieniku do slobodnej východnej tlače.

Klíčová role...

nákladných aut, o poskytování technické asistence Avii, československému výrobcí nákladních vozidel.

Ačkoliv Československo je pozadu za Maďarskem ve vydávání knih a v zahraničních investicích zaměřených na svobodný trh, očekává se, že tento odstup Československo brzo dohoní. Podobně jako Maďaři, i Čechoslováci byli schopni podržet si podnikatelského ducha i během 40 let komunistického panování. "Čechoslováci jsou jedinými lidmi ve východní Evropě s demokratickými tradicemi", řekl ředitel pro evropské záležitosti u T. Rowe Price-Fleming International. V roce 1920 si národ založil demokratickou republiku postavenou na ústavě po skončení první světové války a rozbití Rakousko-uherského mocnářství. Československo známé jako 'průmyslová moc impéria' zdědilo největší část průmyslu.

Největší rakouská banka Kreditanstalt-Bankverein udržuje velkou reprezentativní kancelář v Praze a od 19. století tam provádí své obchody. Náměstek generálního ředitele newyorské odbočky Kreditanstalt Franz Hoerhager prohlásil: "Jsme velice optimističtí, co se týče Československa. Země je dobře řízena a má malý zahraniční dluh."

Přesto Václav Havel, dramatik a dříve vězněný disident, čeká se zavedením omezení spotřebitelských subvencí, což je jeho nejsilnější medicína k zavedení volného trhu, až po volbách, plánovaných na 8. června. Ale nyní dochází k plánovanému uzákonění soukromého vlastnictví, zahraničních investic a ke zrušení poskytování subvencí výrobcům a ke zrušení státního plánování.

V zahraničních ekonomických vztazích V. Havel si představuje východní Evropu skládající se ze dvou souřadnic: na jedné straně Československo, Maďarsko a Polsko - státy zaměřené na volný trh, na straně druhé ti ostatní. Československo je velmi dobře umístěné k hraní hlavní role v politickém i hospodářském vývoji střední Evropy, protože má hranice s oběma německými státy, s Rakouskem, Maďarskem, Polskem a Sovětským svazem. Stát vyrábí a vyváží stroje, dopravní zařízení, železo, ocel, textil a mechanické zbraně, jejichž vývoz slíbila nová vláda ukončit.

Československo je podobně jako Maďarsko velmi dobrým místem pro investice zahraničního kapitálu zaměřené na vývoz. Navíc s přihlédnutím k intelektuální aktivitě svého nynějšího vedení může země zaujmout vedoucí postavení ve střední Evropě.

Dnešní investoři se ovšem pravděpodobně rozhodnout nejdí do toho dříve, dokud nebudou provedeny právní reformy chránící majetková práva; teprve potom budou investovat dolary do podnikání v Československu.

(Barron's, 12. března 1990) - přel. Ved.

ODJINUD

"Chystáme se udělat vám něco hrozného. Chystáme se zbavit vás nepřítelů."

Jurí Arbatov, kremelský odborník na styky s USA před stažením Sovětů z Afghánistánu

Nová písnička v Československu

„Nechat samet sametem,
pánové a dámy...
Bud'to s nimi zametem,
nebo oni s námi!!!“

Dopis z Československa:

Moji milí,
děkuji mnohokrát za dopis a
zajímavé články k němu přílože-
né.

O té vraždě v K. Varech slyším
od Tebe (ubodání k smrti čs.
exulanta v nejlepším karlovar-
ském hotelu před několika lety).
Jestli se vůbec dostala nějaká
zprávička o tomto zločinu do
novin, tak jen do některých a tak,
aby byla co nejnápadnější. To víš
byl to zločinecký režim a všechny
zločiny jejich hrůzovlády vycháze-
jí teprve teď na světlo boží. Je
při tom nepochopitelné, že naše
nová vláda s nimi zachází tak v
rukavičkách. Neumíš si představit,
jak už zase vystrkují růžky a
podkopávají úsilí všech, kteří se
snaží vyvést republiku z toho
strašného balastu, do kterého ji
oni zavedli. Zlobí mne, že místo
aby postavili KSČ (komunistická
strana ČSR) mimo zákon, tak v
duchu naší sametové revoluce se s
nimi přímo mazlí a nechají si od
nich všemožně komplikovat svoji
práci. Ten nynější stav u nás
vystihují slova jedné nové písnič-
ky:

„Nechte samet sametem,
pánové a dámy...
Bud'to s nimi zametem,
nebo oni s námi!!!“

Jenomže, bohužel, nikdo asi z
toho si nebere poučení. Víš, naše
generace se narodila v hrozné
době. Válka, pak všechny hrůzy
komunistické samovlády a teď
nám naše vláda slibuje, v najlep-
ším případě 10 let jednoho eko-
nomického šoku za druhým. Pře-
devčím vystoupil předseda Čes-
ké vlády v parlamentě s rozbo-
rem naší hospodářské situace, která je
ve všech směrech katastrofální a
na jejíž důsledky budeme, jak
řekl, doplácet nejen my a naše
děti, ale i naše vnoučata.

Neradostné vyhlídky, vid'? A
za to všechno s nimi budeme, jak
tečně sametově... Promiň, že
jsem se o těchto věcech tak roze-
psala, ale hrozně mě ta jejich
naivita zlobí.

Jak se Vám líbil náš prezident
při návštěvě v USA a Kanadě?
Pochází z bohaté rodiny, patřila
jim pražská Lucerna a Barran-
dovské filmové ateliéry. Přestože
za komunismu strávil víc jak 5 let
v kriminále, moc se nepoučil. Na
dnešní dobu je příliš velký huma-
nista.

Na kdy plánuješ léčebnou kúru
v Evropě a hlavně kdy se chystáte
přijet domů? Doufám, že mně to
brzo napíšeš. Moc se na Vás
těšíme. Také bych ráda věděla,
kdy máš své významné jubileum?
Bylo by krásné, kdybychom ho
mohli oslavit zde s Tebou.

Vyřizuji pozdrav od celé rodiny
a já vás líbám.

B. M. Vlček,

JAROSLAV HORÁČEK:

TAM ZA MOŘEM

ROMÁN

Pokračování z min. čtvrtka

„Ty, kluku zlobivá, tatíka nezapřeš!“

„Ale tvůj jsem též — až do skonání světa... A táta
i já... oba už budeme hodni, maměnko zlatá, tak hodni,
že si někdy budeš přát, abychom zas pro změnu dro-
bátka zlobili.“

Nastalo mlčení, v němž se chvěla nevýslovná ra-
dost všech... Po dralných vteřinách ticha promluvil
Kuzmány:

„Šel jsem jen prosit o dovození, aby se Prokop Ozi-
mec směl s vámi osobně rozloučit, a nenadál jsem se
takového obratu.“

Ozimec rukama i zrakem hladil všechny, kdo byli
kolem něho... A Ujko se rozštěkal, vymáhaje rovněž
pohlazení...

Byly to vteřiny, kdy srdce lidská překypují a ústa
jsou němá...

Dalibor netajil svého dobrého rozmaru a své spo-
kojenosti. „Ale, mamíčko,“ žertovně pravil, „v poledne
nás musíš uctít švestkovými knedlíky. Je jich už na
mále. Tatík letos žádných nejedl a já ve Vídni jidám jen
takové nějaké nečeské, napolo pečené... A zítra nebo
pozítí už opět porážujeme zpátky — otec také našel
zaměstnání ve Vídni... a tak prosíme hnedle o ty
knedle.“

Marta při Daliborově zručce o odjezdu ulekaně
pohlédla na Ozimce.

„— Ano,“ řekl Prokop, „Stodola mi nabídl místo
pomocného skladníka. Bude to slušná existence.“

„— A ty jsi odhodlán mě opustit?“ úzkostlivě se
ptala Marta.

„— To závisí na tvém uznání, co bude pro mne
lepší — zůstat či jít,“ odvětil Prokop.

„— Vždyť já tě hned při příchodu pozdravila pros-
bou, abys už nikdy, nikdy neodcházel.“

„— Mamínko, když tak pěkně prosíš, nemůže ti dát
tatínek košem,“ žvatlal rozradostněný Prokop.

„— A já ci hubičku jako tjá — jednu, dvě, či, čtyři,
pět, šest, sedmdesát, sto, mijion — moc, moc... až dva-
cet, číčet...“ šveholila Libuška, objímajíc otčova kolena.

„— A kde je Jitka?“ vzpomněl si pojednou Prokop.

„— Tvá ořodovnice? Nu, v Brně. Ta s Blahutkou
nejvíc mi vyčítala, když jsem Ti napsala ten krutý
dopis...“

Ve dveřích jako na zavalanou se objevil podkovář,
zlakaný příjezdem neznámého auta.

„Pozdrav tě Pán Bůh, Prokope,“ pravil srdečně.
„A myslíme si, že jsme všichni přišli až dneska na
svět...“

„— A Jitka se teprve narodí, když tady není s ná-
mi?“ poznamenal dovádělivě Dalibor.

„— Prokope, vítám tě i jménem Jitky. Co ta se
na tebe navzpomínala, když zvěděla, jakou ti Marta dala
odpověď... Víš, to děvče je takové zvláštní... Nejdřív
mě chtěla za tatínka — to tehdy, když po tvém odjezdu
na tebe zanevřela. Tušila i předvídala mnoho a bála se
zlých konců. Ale jak se táta vyzpovídal a zaprosil, už
byla Jitka zase jeho dcerou. A nyní mě moří, abych se
neženil... že prý ke mně půjde za hospodyní a bude
pomáhat Barušce... Anebo si prý mám na ni počkat,
že si mě vezme... fanfárek nezbedný... Bruno jí vy-
žene Blahutku z hlavy...“

„Ba ne, strýče,“ pravila Marta. „Jste o desítky
let starší než ona, ale to, co k vám žabeček cítí, je
pravá, hluboká láska, vzniklá z vděčnosti za to, čím
jste na nás pamatoval...“

Blahutka povzddechla: „Tak, tak, ještě nějaké děko-
vání. To bych raději utekl... Škoda, že mi není aspoň
o patnáct roků mší...“

„— Jožko, dej času rozhodnout, co se má stát...
Zatím musíme Jitce poslati pozdravný telegram...“ na-
vrhl Ozimec.

„— A pozvat ji ku slavnosti,“ doplnil návrh Kuzmány.
„Na den může se přece ze školy uvolnit a pozítí je ne-
děle. Dovolíte-li, pobudu s vámi...“

„— O nic jiného neprosíme, než abyste nám zůstal
vůbec nablízku,“ pronesl Ozimec žadonivě. „Neumím
si už představit život bez vás...“

„— Musím ještě do Kanady, ale nakrátko. Jak je
to osvobozené Slovensko junácky mladé a vábívé hlavně
pro nás, kteří jsme kdysi z něho musili prchnout. Ty
změny ve všem! Našel jsem v Bratislavě mladého slo-
venského inteligenta, jenž v Albertě zaujme moje místo.
Přátelé na Slovensku přijali mě po 28 letech se starou
sympatií a prý mě už zpátky nepustí... Potřebuji mě
ke konsolidačnímu dílu,“ odpověděl profesor. „Přiznám
se, že bych po tom, jak jsem nynějším Slovenskem u-
chvácen, snad ani nedovedl jet do Kanady bez myšlenky
na brzký návrat domů... Zdržím se za mořem pouze
několik týdnů, abych se rozloučil se svým bezmála tři-
cetiletým působištěm... Všude dobře, doma nejlíp.“

„— Z duše praveno, pane profesore...“ kvitoval

Kuzmányův výklad Prokop. „Ale Marto moje, za tepla
ještě něco: Nepřijel jsem přece s holýma rukama...“

„— O tom ani slova, Prokope. To všechno je věc
dětí; i ta vkladní knížka s dostihovou výhrou... Mně
pro další život stačí, že mám nyní i a k o v é h o Ozimce,
i a k ý m jsem si ho vždy přála mítí.“

„— Nebědujme nikdy nad ničím... A snažme se i ze
zla tvořit dobro...“ řekl Kuzmány.

„A co bude se mnou?“ ptal se Dalibor. „Snad bude
správné, necháte-li mě nějaký rok ve Vídni. Budu si pak
ještě víc vážit domova...“

Marta se podívala na Ozimce s výrazem souhlasu.
Ten přikývl.

„— Nemáš odtamtud, příliš daleko k rodičům, na
každé svátky můžeš sem přijet a pobyt za hranicemi ti
prospěje. I stesk po domově je dobrým vychovatelem,“
řekl Kuzmány. „Po šoferovi pošlete do Vídne dopis, že
přijede jen Dalibor.“

V poledne octly se na stole švestkové knedlíky.
Uvařil je Prokop za asistence Martiny. I šofer si je
pochvaloval a když odpoledne chystal vůz ku zpáteční
cestě, prozradil, že pojedje do Vídne oklikou přes Miku-
lov, který je jeho rodištěm a původním domovem.

— „Vidíš, Dalibore, jak každý tíhne tam, kde stála
jeho rodná chata? Nezapomínej na to, až tě ve Vídni
chytlí touha po cizině... Poznávat dálné kraje, tof velmi
užitečné. Ale člověk musí vědět, že má někde domov,
v němž kdykoli najde spolehlivé spočinutí a útočiště.
Potom se mu lehčeji chodí po světě,“ nabádal Dalibora
Kuzmány.

— „A vy, příteli Ozimče,“ pravil nato Prokopovi,
„děkujte osudu, že všechno bylo v Kanadě takové, jak
to určil shluk okolností i slepých náhod. Vždyť — bez
čiré náhody — nebyli bychom ani my dva zde nyní
vedle sebe stáli! Věřte, že i v maličkostech je zákonitost
životního dění, a jde jen o to, aby člověk i z nejdrob-
nějšího zážitku přijímal poučení. A teď si, paní Marto
a Prokope, zachytím vás dva svým kodakem. Ostatní
vyfotografuji až zítra s Jitečkou.“

Postavil manželskou dvojici Ozimcovu pod starou
rozložitou lípu a nafíčil:

— „Vezměte se hezky v podpaždí — —“

A když si na Prokopa a Martu zaměřoval přístroj,
vykřikl vesele:

„... a abyste se usmívali, toho, jak vidět, vám ne-
musím ani říkat... Kéž vám ten úsměv zůstane pro
vždycky!“

— „Jistě nám zůstane do nejdelší smrti,“ zvolali
manželé Ozimcovi tak unisono slavnostně, že to znělo
jako přísaha.

KONEC.

Nový román na pokračování

MARIE HOLKOVÁ

TISÍC TOMU LET

Ilustroval Z. BURIAN

II. vydání

Řím • Křesťanská akademie • 1973

Pokračování na str. 5

When you have questions
about investing...

see the
Banking Professionals.

At the Affiliated Bank/Western National we take a
personal interest in our customers. We take the time to
listen to your needs, answer your questions and discuss
your investment alternatives.

We offer a complete range of financial services in-
cluding discount brokerage and insured tax-exempt
Unit Investment Trusts

The Affiliated Bank/Western National... we have the
personalized service you need and the investments you
want to help you effectively manage your money.

Affiliated Bank/Western National

5801 West Cermak Road 6001 West Ogden Avenue
Cicero, Illinois 60650 Cicero, Illinois 60650

Phone 456-2000

DEPOSITORS
INSURED UP TO
\$100,000

Member
FDIC

Zajímavosti ze sportu

TROSKY zbyly ze známého sovětského krasobruslařského souboru 'Všechny hvězdy'. Moskevská lední revue působila čtyři měsíce v USA, těšila se značné popularitě, jenomže... Před cestou domů chyběli čtyři sólisté (Peršinová, Spielband, Krykanovová, Sur), manažér i několik dalších technických poradců. Požádali o azyl, konstatovali, že se nehodlají vracet do nejistých domácích poměrů.

JOHANNES DRAAIJER, 26letý nizozemský cyklistický profesionál, jehož jsme v amatérském dresu měli možnost vidět i na Závodě míru, zemřel nečekaně na srdeční infarkt. Je to již třetí případ stejného úmrtí v nizozemském peletonu v průběhu posledních necelých dvou let. V kuloárech se hovoří o dopinku...

KUALA LUMPUR se uchází o pořadatelství velkého odvetného střetnutí profesionálních boxérů nejtěžší hmotnostní kategorie mezi Tysonem a Douglasem. První z nich se ještě nevyjádřil, druhý souhlasí, hodlá však nejdříve bojovat s Holyfieldem. V souvislosti s nabídkou malajského města se hovoří o částce 35 miliónů dolarů.

VÝSTAVBA olympijských stájí pro 440 koní byla v Barceloně dočasně zastavena. Čeká se do 1. ledna příštího roku, kdy padne definitivní rozhodnutí o tom, zda tyto soutěže proběhnou ve Španělsku (nebezpečí afrického moru), či v některé jiné evropské zemi.

TVRDOU KRITIKU vznesl zasloužilý mistr sportu a bývalý slavný rychlobruslař Viktor Kosičkin na adresu sovětské federace. Obvinil ji z naprosté neznalosti problémů, což dokumentoval faktem, že funkcionáři poslali na mistrovství Evropy a vzápětí na světový šampionát zcela jinou sestavu! Ti nejlepší a nejzkušenější trenéři pak museli od sborné odejít a jsou nyní v pozadí dění.

FIGNON PŘED SOUDEM. Populární francouzský profesionální cyklista má nyní dost starostí. 27. března se totiž postavil před tribunál, v případě, že bude uznán vinným, může se ocitnout na dva týdny za mřížemi. Co se stalo? Při loňské Tour de France, kde skončil těsně na druhém místě, údajně kopl kameramana jedné ze soukromých televizních společností, jenž ho natáčel.

EZIO DAMOLIN, Ital ve švýcarských službách, trenér sdruženářů země helvetského kříže, muž, který měl lví podíl na calgarském zlatu Kempfa, se nyní, po jedenáctiletém působení u sousedů, hodlá vzdát své práce. Prý už se svými svěřenci nenachází společnou řeč.

Nyní vesničan ochotně složil u Slavoje svůj pytel a rychle spěchal k bydlíšti knížete.

Přijíždí další povoz. Dva pacholci sedí vpředu a současně s povozem vjíždí do brány jezdec. Pacholci zastavují, také jezdec seskakuje před Slavojem a nedbale hlásí: »Plátnem!« Jeden ze služebníků podává Slavoji objemný balík bílého tkaniva. Majitel nákladu pohrával si s lesklým pásem, který spínal jeho kožený kabátec.

»Tak jemného plátna jsi už dlouho neměl ve svých špinavých rukou, což?« nadutě se zeptal Slavoje. Ten se jen mlčky podíval na bohatého zemana. Znal jej. Věděl, že se jmenuje Hněvsa, má bohatý dvůr někde na Pšovanech a rád se vychloubá.

Mlčení starého strážce dráždilo pyšného zemana. »Do starého železa patříš, starochu, a ne k hradní bráně. Už ti ani jazyk neslouží, abys urozenému člověku odpověděl?«

»Jsem zde, abych sloužil svému knížeti a ne, abych sloužil zábavě urozených pánů,« obratně odpověděl Slavoje.

»Hoho! Dej pozor, abys brzy knížeti nedosloužil! Možná, že mne ještě rád jednou budeš bavit,« vybuchl Hněvsa prudce.

Slavoje se opět zdržel odpovědi. Jen se nahnul k Hafajovi a pošimral jej za uchem. Pes se labužnický protáhl, široce zívá a při tom obnažil své strašlivé tesáky. Hněvsa sebou trhl, vyskočil na koně a drsně houkl na pacholky. Koně zabrali, vůz s nákladem se pohnul a Hněvsa se svým zbožím jel dál k hradnímu skladišti.

U rozsáhlé dřevěné budovy, sloužící za přechodnou úschovnu zboží všeho druhu, bylo živo. Služebnictvo českého knížete přejímalo náklady, vozkové potahů se mezi sebou hádali, kdo zde byl dříve, děti hradní čeledě pobíhaly okolo koní.

Hněvsa dal příslušné rozkazy svým lidem a seskoče s koně, sám se ubíral pěšky ke knížecímu obydlí. Před jednoposchodovým palácem, taktéž jen z trámů zbudovaném, potkal Podivena, věrného sluhu knížete Václava.

»Ohlas mě u kněžny Drahomíry,« požádal jej panovačně.

»Kněžna Drahomíra dnes odmítá přijímat hosty,« s mírnou úklonou odpověděl Podiven.

»Jdi mi k šípku! Musím s ní hovořit v důležité záležitosti,« s těmi slovy odstrčil zeman nešetřně Podivena a chtěl vejít do budovy. Podiven mu však zastoupil cestu. »Vím, že kněžna dnes ještě neopustila své lože. Je churava. Nenamáhej se marně.«

Hněvsa zabručel nějakou kletbu. Prudce si hrábl do ryšavého plnovousu a zlým okem přeměřil odpůrce. Ten však zůstal stát ve dveřích a klidně se díval na vztekem zkřivenou tvář Hněvsovu.

»Přeješ-li si vidět knížete, zavedu tě k němu,« ozval se po chvíli Podiven. »Nechci,« zavrčel Hněvsa a tiše dodal: »Das vem tvého knížete!« Podiven ta slova neslyšel, ale zaslechl je jiný mimojducí. Zastavil se u Hněvsy a úšklebek mu zkřivil mladou ještě tvář. Pak položil rozezlenému zemanovi ruku na rameno a řekl: »Pojď dále, příteli,«

Pokračování příští čtvrtěk

Český národní hřbitov v Chicagu

již přes 100 let dobře slouží potřebám československé krajanské veřejnosti v Chicagu a okolí.

Pohřbívání do země, žehem a do krypt MASA RYKOVA MAUZOLEA s křídly dr. Ed. Beneše a gen. M. R. Štefánika.

Obstaráme letní i zimní zdobení hrobů, jakož i bronzové náhrobní tabulky, kamenné pomníky a ostatní potřeby a služby spojené s údržbou.

Tel. 788-8442, 539-8442
5255 No. Pulaski Rd.
CHICAGO, IL. 60630

Poslouchajte náš rádiový program každou neděli
v 9 hodin ráno na WCEV 1450

MARIE HOLKOVÁ

TISÍC TOMU LET

MILÝ ČTENÁŘI!

V této povídce najdeš příběh malého neznámého chlapce, žijícího v době veliké a slavné, v době nesmazatelně vryté v historii našeho státu.

Díváme-li se do dějin národa, jako bychom hleděli do zrcadla jeho duše. Tak i zde zachytíš odlesk tisícileté tváře naší vlasti a jejího lidu, tváře prastaré a přece věčně svěží.

Silou ducha a vzdělaností vedl kníže Václav Svatý svůj lid upřed. I nyní chceme vítězit mravními hodnotami. T. G. Masaryk o něm kdysi řekl: »Svatý Václav byl kníže míru, ale statečně hájil přemyslovského státu a uhájil.«

Tehdy se psal rok 929 po Kristu. Od té doby mnohokrát se hnaly černé mraky nad českým nebem, avšak žádná bouře nepřátelství nedovedla zahubit český národ, národ, jemuž v čele již před tisíci lety stál kníže pokoje a míru.

1

V den trhu před tisíci lety

Byla sobota před svatodušními svátky. Den již ve svém počátku slíboval být teplý. Jitro se sotva probudilo, ale sluneční paprsky žhavyly vrstvy vzduchu, stojící takřka bez pohnutí nad pražským hradem. Nebe modře kvetlo jak záhony lnu kol zemanských dvorců.

Starý Slavoje, strážce malé brány, měl dnes mnoho práce. Vybíral povinný poplatek od přijíždějících zemanů, kteří tu na hradě chtěli uskladnit své zboží, určené na výměnu pro dnešní veliký trh, který se konal pod hradem.

»Hej, počkej!« volá Slavoje na muže, snažícího se proklouznout nepozorovaně podél vozů, »co neseš v pytlí?«

Oslovený se jen nerad zastavuje. Ale pohled na černého Hafaje, hlídačova psa, rozhoduje. Je o něm známo, že má strašné zuby a v běhu je rychlejší než vystřelený šíp. Daleko široko si vypravuje lid, že ještě nikdo neunikl Hafajovi, poručil-li mu Slavoje někoho pronásledovat.

»Eh, starý brachu, trochu vosku nesu na prodej, za řeč to nestojí.«

»Musíš zaplatit propustné. Kdo chce prodávat, musí také přispět na udržování tržiště,« vysvětloval Slavoje.

»Ať platí ti, co na povozech zboží přivázejí! Můj dvorec je na spadnutí, voly mám tak vychrtlé, že povoz do Prahy by nedovezli, a kdyby – neměl bych na vůz co naložit,« vmlouval se muž.

»Mluvíš-li pravdu, zanech prozatím pytel s voskem u mne, dojdí si na hrad pro plíšek volného propuštění,« poučoval Slavoje chudáka, »kníže nežádá od chudého lidu poplatků. Je-li tvá bída opravdu veliká, i pomoci ti poskytnu.«

6 Denní Hlasatel

3. dubna 1990

Century 21

RBI, INC.
9025 West Cermak Road
North Riverside, Illinois 60546
Business (708) 442-0444
Residence (708) 579-0545
Pager 817-0782

MILLIE
KOLESKE

mluvíme česky

6526 W. 41st St., Stickney,
3417 S. 57th Ave., Cicero,

2638 S. Euclid, Berwyn

1135 Cleveland, LaGrange Park.
Jed'te okolo se podívat anebo
zavolejte o další informaci.

For rent

STUDIO APARTMENT
IN CICERO
ELDERLY GENTLEMAN
PREFERRED.
CALL 656-9292
ASK FOR DEBBIE

*****

Complete shoe repair shop in
Berwyn, suburb of Chicago.
Low rent. Retiring \$18,000
CALL (708) 484-7763

*****

Western Suburb - Complete
Catering Operation. Corporate
and Social and Fast Food. Excel-
lent location. Asking \$60,000.
708-354-3232.

*****

V případě oznámky Seznámení,
je nutno též přiložit prázdnou
oznámkovanou obálku s adresou,
na kterou má být odeslána odpo-
ved na inserát.

Děkujeme za pochopení

Redakce

Kde možno koupit Hlasatel:

Austin a Čermák Rd.,
ve stánku Cicero.

Miloš Pancner,
6038 W. Čermák Rd., Cicero.

Prague Sausage,
6312 W. Čermák Rd.,
Berwyn - pouze nedělní

Redakce Hlasatele,
6426 W. Čermák Rd.,
Berwyn.

Fred Pancner,
6514 W. Čermák Rd.,
Berwyn.

Roh Oak Park a Čermák Rd.,
Berwyn - stánek.

26th a Ridgeland,
Berwyn, stánek - nedělní.

Čermák Rd. a Ridgeland,
Berwyn, stánek - nedělní.

Čermák Rd. a East Ave.,
Berwyn, stánek.

V New Yorku: Candy Store,
1437 - 1st Ave.,
New York, N. Y.

DVOUPOSCHODOVÝ MODERNÍ DŮM NA PRODEJ

ADDISON - WOOD DALE

• veškerým komfortem, 3 velké koupelny,
20x18 rodič. ložnice, 20x6 íatna, velké
ložnice, místnost pro komputer, 7x16 loft,
křb, whirlpool, garáž pro dvě a půl auta,
půlakrový rohový pozemek. 15 minut do
Berwynu.

O další informace volejte

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty
6226 záp. Čermák tř.
Berwyn, Ill.
č. tel.: 484-4800

Dům o 16ti bytech, Jižní Cicero, 16 roků
starý. Příjem \$ 72. 500

ČISTÍME KOBERCE A ČALOUNĚNÝ NÁBYTEK

Volejte
přes den:

Hana: 484-3459

večer

Chris: 863-4113

Wise In Years. Young At Heart. Great American Investor.

If you stop for gas at Wally Bonfield's service station, be prepared to fill up on a few good stories. One of his favorites is how he built his retirement nestegg—with U.S. Savings Bonds, the Great American Investment. "Bonds have always been there for me," he says proudly. Become the next Great American Investor. Call us to find out more.

U.S. SAVINGS BONDS

1-800-US-BONDS

A public service of this publication

HELP WANTED

SECURITY

Immediate openings for security officers on the North side of Chicago, and Northern suburbs. To work at any specific site, you must have a car and home phone. Starting salary varies - depending on qualifications and availability. We provide HMO benefits, including Dental coverage. Paid holidays and vacations. State Certified training and a whole lot more. Please call our office to arrange for an interview or visit our office at:

STANLEY SMITH SECURITY
5225 Old Orchard Rd. 23A
Skokie, IL. 60077
(708) 965-9060

Must read, write and speak English fluently.

NURSING DIRECTOR

Nursing Home

39 bed co-located nursing home located 45 miles from Glacier National Park seeks experienced RN for challenging position. Contact: Administrator, Glacier County Medical Center 802 2nd St. S. E., Cut Bank, MT 59427 (406)873-2251

EOE

HLEDÁ SE

p. Leo Kaufmann,

asi 82letý, který kdysi měl v Chicagu nebo okolí továrnu na klobouky. Máme pro něj dopis a zprávu o jeho synovi Alexovi. Snažně prosíme, kdo o něm víte, zavolejte nebo napište do redakce Hlasatele. Děkujeme!

Hledáme také židovského rabi, který by mohl o p. Kaufmannovi vědět.

(312) 484-1118

marina's

BEAUTY SALON

Home of the finest permanent waving

Visit Marina's new salon - formerly at 26th St. & Hamlin,

now at

6234 W. Cermak Rd., Berwyn, IL

LIMO DRIVERS

FULL and PART TIME

Over 23 years. Clean driving record. Top pay. Company car. Must be able to communicate FLUENTLY in English.

Apply In Person
UNITED LIMOUSINE
432 Ogden
Downers Grove
(708) 969-8814

Help Wanted

PANEL WIREMAN

Read control system prints, know control components. Experience with machines and/or building control panels. Must have transportation. Must read, write and speak FLUENT English. 708-860-7410.

COSMETOLOGIST

Licensed European-trained cosmetologist for famous skincare salon. Must have authorization to work. Call 312-787-4300 for Appointment.

Nová služba

návštěvníkům Prahy

Využijte možnosti zajistit si hluboký zážitek při Vaší příští návštěvě Prahy. Agentura OVATION Vám může ve velmi krátkých lhůtách zaslat vstupenky na představení Národního divadla, České filharmonie, La-terny Magiky a divadla Na Vinohradech. Kontaktujte nás na tel. číslech švýcarské sítě (4122) 616-296 (česky) nebo (4156) 964-856 (anglicky), případně pište v obou jazycích na telefax (4122) 616-296 anebo adresu:

OVATION, Rotrichstrasse 3,
CH-5452 Oberrohrdorf, Švýcarsko.

Nemovitosti v Československu

Informace o podmínkách koupě a pronájmu nemovitostí vám zašle a realizaci zprostředkuje:

Ing. Jiří PELANEK,
M. Pujmanové 18
60200 Brno
Czechoslovakia

Překládám do angličtiny legální doklady školní a osobní notářsky ověřené.

O. KOVAR

Pište na adresu:
P. O. Box 313
Riverside, IL 60546
nebo volejte:
(708) 442-7115

Wanted

CANCER PAD MATERIAL by Church Ladies who make up cancer pads free for the Cancer Society, bed sheets, towels, blankets, etc. are needed. Will pick up. Please call Norm at 708-863-8979.

klást' nijaký vojenský odpor. "Bolo to správne rozhodnutie v tom čase, lebo keby sme kládli odpor, a Sovieti očakávali, že budem klást' odpor, boli by sme sa utopili v krvi", vyhlásil Dubček. Keď ho odviezli proti jeho voli na rokovania do Sovietskeho zväzu, hneď od začiatku sa rozhodol, že sa nezúčastní na nijakých rozhovoroch, ktoré by viedli k podpísaniu nejakého dokumentu hoci vedel, že to bolo presne to, čo Sovieti chceli. Chcel rezignovať, ale jeho kolegovia ho nakoniec presvedčili, aby to neurobil. Dubček však zdôraznil, že odpor československých predstaviteľov, ktorý kládli počas tvrdých moskovských rozhovorov viedol k dosiahnutiu troch dôležitých kompromisov: nikto neprijal opodstatnenie invázie, reformný program vlády nebol zrušený a nedosiahla sa nijaká dohoda, že iné komunistické štáty budú rokovať o budúcnosti Československa. Kompromis bol však nevyhnutelný, aby sme sa vyhli domácejmu krvipreliatiu, povedal Dubček. Ale keď nakoniec Dubčekovi predložili aby si prečítal obsah moskovského diktátu v kruhu svojich kolegov, Dubček im povedal, že im nemôže zaručiť, že keď dojde k podpisu, že sa nerozčúli natol'ko, že odmietne podpísať celú vec. Povedal tiež, že dnes vie, že v tom čase mu dávali ikl'udňujúce pilulky, sedatívy, aby bol kl'udnejší. Nevie kol'ko toho zobral, ale v tej situácii v ktorej sa nachádzal, všetky tieto prostriedky nemali nijaký účinok. Keď nakoniec došlo k stretnutiu na ktorom sa mal podpísať protokol, Dubček potvrdil autentickosť filmového záberu členov sovietskeho vede-

nia, ktorí na čele s Brežnevom vpochoďovali v dvojrade, vojenským krokom do miestnosti kde na nich už čakali členovia československého vedenia. Keď Brežnev čítal vopred prichystaný prejav v ktorom vyjadril svoju 'hlbokú ľútosť' nad tým, že bol donútený k podobnej akcii, a keď povedal, že sa ho dlho zastával pred kolegami, lebo vraj 'náš Saša je dobrý človek' Dubček ticho poznamenal: "Bol by ma obesil". Napokon došlo presne k tomu, čo Dubček predvídal, keď vystríhal svojich kolegov pred možnosťou, že sa nebude moct' ovládnuť. Medzi Brežnevom a Dubčekom nastala ostrá výmena názorov, počas ktorej Dubček obvinil Brežneva, že uráža československé vedenie, a že je to on-Brežnev, ktorý bojuje proti záujmom socializmu a nie Dubček a jeho kolegovia. V tom bode

sa Sovieti zdvihli a znova po vojensky odpochoďovali z miestnosti. Rokovania boli prerušené, ale dohoda bola nakoniec, po dlhšej prestávke podpísaná. Kriegel ako jediný odmietol podpísať. "Kompromis bol nutný", vyhlásil Dubček. "Vznikol následkom situácie, v ktorej sme museli zachrániť, čo sa dalo zachrániť... Aj keď som rokovanie pôvodne prerušil, v tom momente som jednoducho cítil väčší podiel zodpovednosti na sebe... kvôli následkom, a preto som urobil, čo som urobil a povedal som nech ma história súdi."

Dubček potom hovoril o 18 tich rokoch počas ktorých bol spolu so všetkými svojimi rodinnými príslušníkmi prísne strážený. Ťažko sa to dá opísať, ale vždy vedel, že pravda nakoniec

zvít'azí, lebo "pravda nemôže byť potlačená jeden krát a navždy, je to vždy dobové a krátke". Medzi absurdnosti prísnej kontroly režimu nad každodenným životom Dubčekovcov bol doprovod strážníkov pani Dubčekovej ku kadečníkovi a nevesty so synom do pôrodnice.

Poličko marihuany bují v Red Cloud, Nebraska, přes snahy státních úředníků vymýtit drogy. Nezákonní farmáři, zvláště na středozápadě USA, pěstují tisíce akrů obzvláště silné sinsemily

Prosba k našim čtenářům!

Prosíme naše čtenáře, kteří v poslední době zaslali předplatné a dosud nemají změnu data, aby laskavě prominuli. Na vánoce byl velký nával práce, přišla i nemoc a je nás málo, takže po večerech a nedělích doháníme zameškanou práci. Vracený a proplacený šek z banky je potvrzením, že předplatné je zapláceno.

Děkujeme za porozumění a trpělivost

REDAKCE

Navštivte svobodné ČESKOSLOVENSKO 1990

Skupinové odlety do Prahy a Bratislavy z Chicaga či New Yorku za nejlevnější ceny.
 Data odletů: 10. a 25. května, 7., 21., 25. a 28. června, 5. a 19. července, 2., 16. a 30. srpna, 7., 15. a 27. září.
 Pobyt je na 16, 21 a nebo na 30 dní a může být prodloužen až na 90 dní.
 Do Frankfurtu za snížené ceny:
 Do 2. května jen 399.00 dol. okružní cesta
 Od 15. do 31. května a od 1. října do 31. října 529.00 dol.
 Od 1. června do 30. září 599.00 dol. plus daň.
 Cesta musí být rezervována a zaplácena do 28. února 1990.
 Do Vídně, okružní letenky:
 od 1. do 31. března 529.00 dol., od 1. do 30. dubna 569.00 dol.
 Pronajmutí aut ve Frankfurtu a ve Vídni za velmi výhodné ceny.

Zavolejte a nebo napište o podrobné informace

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 W. Cermak Rd., Berwyn, IL. 60402
 TEL. (708) 749-1333

Nový sklad keramiky z Československa je už vystaven v našem obchodě

Těšíme se na vaši návštěvu!

Máme z Československa a jiných zemí největší výběr KRISTÁLOVÉHO SKLA. Právě české GRANÁTY a jablonecká BIŽUTÉRIE.

Dámské ručně vyšíváné BLUZY, vyšíváné OBRAZY Prahy nebo Bratislavy - ZÁSTERY a PENTLE ke krojům. KAPESNIKY, vlněné ŠÁTKY a PANENKY v krojích.

CUKROVINKY, BONBONIERY čokoládové KAFÍČKO s rumovou příchutí.

Do KUCHYNĚ mák, kmín, trhané krupky, sušené hříbky a kuchyňské koření. Mlýnky na maso a nástavce na děláni cukroví. Mlýnek na housku, kráječ knedlíků, strojek na děláni halušek, kuchyňské váhy, formičky na cukroví a bábovky.

Rekordy, kazety, zábavní knihy, slovníky, učebnice a obrázkové knihy pro děti.

BLAHOPŘÁNÍ v různých řečích - anglické, české, slovenské, polské, německé a italské.

TUZEX - potravinové balíčky bez cla nebo peněžní poukázky do Československa - vyřizujeme rychle a spolehlivě.
 Různé katalogy k dostání zdarma na požádání.

F. Pancner, Inc.

6514 W. Cermak Road - Berwyn, IL 60402

Obchodní hodiny:

Pondělí - pátek od 9.30 ráno do 6.00 večer;
 v sobotu od 9.00 ráno do 6.00 hod. večer; zavřeno v neděli.

Tel.: (708) 484-3459

K hvězdám

JAN KRÁL

Maria
 první hvězdo nebe
 stálice lásky
 nedohledné
 zapaluj
 srdcí
 chlad

Kolikrát jsme již
 ostřím viny
 plody Tvé lásky
 rozlomili
 Maria
 kolikrát

Modlím se k Tobě
 oči prosí
 zavlažuj rána
 něhou rosy
 povadlých
 duší
 sad

Zjevení

JAN KRÁL

Vycházíš z luna
 neprůhledna
 nádherná perlo
 hlubin
 zjevná
 zázračně
 na dosah

Otvíráš ústa
 bereš dlani
 bolestí smutků
 rozviklaný
 veřejí víry
 práh

Vidino mládí
 krásy jemné
 Poselství Tvá
 jsou v noci
 ve dne
 majáky
 na vlnách

dva roky nejet nikam. No doufejme, že i tohle se zlepší, jenže nám už mnoho času nezbyvá, i když by si člověk přál žít alespoň do devadesátky. My v Olomouci máme ještě poměrně slušné ovzduší, ale jsou místa v republice, kde se denně překračují normy škodlivin v ovzduší a není v lidských silách to hned napravit. Ono by to šlo, ale to bychom přestali zítra v republice svítit. Tak, Říšánku, pěkně se na Floridě zotav (od srdce Ti přeju, že i jako duchodce máš tu možnost). Já teď uvažuji kam se vrhnout na zbytek dovolené, loni se nám krásně vydařila v Beskydech (byl začátek dubna), snad se něco povede. Zima je letos nijaká, teprve teď napadlo trochu sněhu, hory byly do poloviny února bez sněhu a mnoho lyžařských závodů (i světových) se letos rušilo, protože nebyl sníh. Tak jsem na konci, moc Tě pozdravuji, rovněž paní choť a budu se těšit na další dopis!!!

Miloš

...Tak a teď i já pěkně po pořádku, pokud se mi to podaří. Ano, máš pravdu, ale kanonizace Anežky musela být hodně dávno předtím připravena, přesto to vyšlo nádherně, a také od nás, hlavně ze Slovácka, bylo v Římě mnoho lidí, a televize ukázala všechno, až když přišlo na fúry dopisů, které se toho dožadovaly. Ale pak už šlo všechno ráz na ráz a prohnílý režim padl jak shnilý strom. Všechno jde takovým tempem, že snad ani nestačím všechno sledovat. Po 40ti letech se zase dají číst noviny od začátku do konce a věř, že ty roky 68-69 nebyly nadarmo. Za dvacet let už nejde nic zapomenout a chartisté, to je perfektně sehraná parta. Ted' máme vládu včetně min. nár. obrany, které si národ váží. Jen si myslím, že těžko bude moci být dodrženo, aby šlo všechno pozvolna, protože přechod na tržní hospodářství, které u nás nemá ani nejmenší základ(!!!), si vyžádá rychlosti expresu a ti, kteří budou finančně slabí, ti to pocítí první a kdo jiný, než duchodci. Proto stále brigádnickým (velmi výhodně - 2x týdně služba) a vynesou to druhý duchod. Takže doufám, že to ve zdraví přežijeme, počítám tak nejméně tři roky, aby byla koruna zase korunou, ale to při nás musí stát bohové. Nedovedeš si představit, jaké zástupy našich emigrantů (a na jakých místech z nich někteří jsou). Tomáš Bat'a, jako jeden z prvních, odmítl zdejší majetek a bude od základu měnit náš obuvnický průmysl. Je tu od něho řada expertů, ale budou mít fušku a záplava dalších. Všichni si to ot'ukávají a všechno se spustí jak vejdou v platnost nové zákony. Nevím, kolik jsi viděl z volby prezidenta Havla, ale na to nikdy do smrti nezapomenu. Volilo se v Nár. shromáždění, když ještě bylo 82 procent poslanců komunistů a zvolen byl jednomyslně(!!!), ani jeden hlas proti a nikdo se nezdržel hlasování. Před parlamentem ale bylo "na stráží" 10 tisíc študáků a nevím jak by to bylo dopadlo, kdyby nebyl zvolen. Policajti tam už nebyli. A ta podpora dělníků, to si nedovedeš představit. Ted' prezident se svými vyjede z hradu a jede někam do fabriky, kde to nikdo nečeká. Jde rovnou za dělníky do

nejhorších provozů, všechno si prohlédne a pak si jde s dělníky na jedno pivo do nejbližší hospody. Osobní stráž (pokud vůbec nějakou má) je z toho na větví. Ten jim ukazuje co je demokracie. Škoda, že tento dopis budeš číst až bude po jeho návštěvě u vás v Kanadě a v Americe. Ale vy to stejně všechno uvidíte z první ruky v televizi, i když i u nás máme všechno vidět z přímých přenosů. Důležitá místa jsou obsazována novými lidmi a co je důležité, kdo byl jen malinko zkompromitován, nemá šanci. Ale jen aby to vydrželo. Ve vládě na nejdůležitějších místech jsou superodborníci, tak doufám, že to zvládnou. Stalinyvy pomníky prodáváme za dolary, první byl náš Zábřeh n. M. (*dodatek, pozn. redakce, nakonec), a z peněz moderně zařizuje nemocnici a tak i další. Pomníky Gottwalda se jen kácí, ty nikdo nechce.*) Pomníky Masaryka (názvy ulic a náměstí) se instalují všude, dokonce v Olomouci, jak se ozval jeden voják z Brna z roku 48, je místo před sborovým velitelstvím kde je v zemi údajně neporušená bronzová socha zakopána. To se půjdu podívat, až ji budou hledat. Já si totiž pamatuji, že jsem jel v tom dni v osmačtyřicátém, když ji likvidovali, brzy ráno na služební cestu do Prahy a viděl jsem před sborovým velitelstvím spoustu vojáků, všude kolem umělá mlha a vůbec mně nenapadlo proč.*) Až když jsem se večer vrátil, tak socha byla pryč. No, všechno se napravuje. Ale je sranda se sov. vojáky. Jen v Olomouci je na šestnáct set bytů, které se uprázdnil, první vojáci mají odjíždět koncem února. Je mi jich trochu i líto. Tady se měli skvěle a doma pro ně nemají ani byty. Myslím rodiny důstojníků. Ted' už nesmí pásová vozidla vůbec z kasáren a auta smí jezdit jen mimo hlavní silnice. Všechna nařízení zatím dodržují. Všechny zakázané filmy, divadelní kusy, televize nevědí co dříve vysílat. Ale Havel zakázal svoje hry hrát. Je to škoda. Je příliš skromný, ale doufám, že ho stejně v tomto neposlechnout. Prima je jak dělá pořádek na Hradě, bere to z gruntu a všechno podle Masaryka, ale moderně. Mění se samozřejmě státní znak a všechno

další. Bude to stát fúru peněz, ale on to někdo zaplatí. Naši emigranti, milionáři, už se zavázali, že budou kompletně financovat přípravu olympioniků (70 mil.). A další a další. Myslím, že ve světě je přijímáno s obdivem, že nebudeme žádat žádné úvěry, jen pomoc při modernizování průmyslu a hlavně kooperaci, abychom mohli z fleku vyrábět žádané a moderní zboží. U nás ted' chybí 16 tisíc výrobků a při tom ve skladech leží zboží, které nikdo nechce. Ale, hochu, co je nejhorší, naši lidé se odnaučili dělat, a v tom vidím zakopaného psa. A bude moc dlouho trvat, než se zcela zlikviduje rovnostářství. Vždyť ti hajzli ze startu porušovali svoje nejdůležitější heslo: každému podle práce, každému podle zásluhy. Všichni vyházení v letech 68-69, pokud nejsou v důchodu, nebo mají zájem, se vrací na ministerstva, profesori na vysoké školy a do výzkumných ústavů, do armády, policie atd. Je to správné, ale stejně nelze všechny křivdy napravit a co nejde vůbec, vrátit životy 175 nevinně popraveným. Ted' teprve vychází všechno na povrch. Jsem zvědav, jak kom. obstandy všechny vyházeli, důvěra se však získává těžko. Už máme 39 politických stran, ale to se zredukuje, protože volební zákon, i když je velmi liberální, tak ono se to vytríbí. Propadli totálně do hnoje a podle mého komunismus jako takový absolutně historicky odešel a bude se na něho vzpomínat jen jako na rudý fašismus. On Churchill po válce dobře věděl, co ve Fultonu říká. Jen jemu a Rooseveltovi svět vděčí, že druhá světová válka dopadla jak dopadla. A ještě něco, jen dva komunisté se nedopustili závažné chyby: Dolores Ibaruri a Tito. I to jednou historie prokáže. I když je dnes Jugoslávie na tom špatně, věřím, že to št'astně dotáhnou do konce. Je to stejně paradox. Byli první, zásluhou Tita, kteří se odklonili od stalinismu, a jsou mezi posledními, kteří hledají cestu k demokracii. No ještě Albánie a Kuba. Ty ostatní ani neregistruji, už je jich stejně málo. My můžeme být št'astní, že jsme se toho dožili, budu upřímný, patřil jsem mezi ty, kteří v to už přestávali věřit. A abych nezapomněl. Budu moc rád, když mi pošleš tu Tvoji knihu, já Ti na revanš pošlu nějakou z těch zakázaných, to si počteš. Ted' toho bude vycházet spousta. Letos neplánuji výjezd ven, i když je všechno (konečně) strašně zjednodušeno. Stačí pas a valuty, už se ani nikdo nemá právo ptát, jak jsi k nim přišel. Každý má ročně nárok koupit si valuty za dva tisíce, ale to znamená, abys jen velice střídmě mohl být 14 dnů v Jugoslávii, tak

SINCE 1921... First National Bank of Cicero

Provádí bankovní služby veřejnosti.

Základ spolehlivé společnosti

6000 West Čermak Road.

2500 South Cicero Ave.

Cicero Illinois 60650 Phone 780-5000 Member FDIC